

Ogólnopolska konferencja - Ochrona przyrody w samorządzie terytorialnym

OGÓLNOPOLSKA DWUDNIOWA KONFERENCJA NAUKOWA
OCHRONA PRZYRODY
W SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM

MIEJSCE:
Urząd Gminy Michałowie w Regulach,
al. Powstańców Warszawy 1

24 czerwca
w godz. 10:00-17:30

25 czerwca
w godz. 9:30-13:30
+ sesja studyjna w plenerze

W PROGRAMIE m.in.:

- Problemy ochrony przyrody w samorządzie
- Ustanawianie prawnych form ochrony przyrody
- Wykazanie się wdrażania polityki samorządowej
- Aspektyne problemy związane z ochroną środowiska
- Instytucje reprezentujące w ochronie przyrody
- Wartości i funkcje przyrody w ochronie przyrody
- Ochrona środowiska z perspektywy organizacji społecznych
- Możliwości finansowania przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska

ZAPROSZENI PANELISCI:
Naukowiec Polskiej Akademii Nauk a także Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Szkoły Głównej Handlowej, prezydent Szkoły Głównej Gospodstwa Wiejskiego oraz zastępca prezydenta m.st. Warszawy, samorządowcy z m. st. Warszawy, województwa mazowieckiego oraz reprezentanci podkarpackich powiatów: gmin: Międzyzdrze, Lubiesz, Michałowiec, Buzimierz (Karczew). Szczegóły na stronie www.michalowiec.pl

DOBROWIĄZAJĄ ZAPIS:
Zapisy o dotychczasowe zgłoszenia na formularzu dostępnym pod adresem: www.michalowiec.pl/ochrona-przyrody-w-samorzadzcie-terytorialnym
Liczba miejsc ograniczona.

Partnerzy:

Tworzenie i utrzymanie Parków Krajobrazowych

Andrzej Różycki

Zastępca Dyrektora Departamentu
Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa

Urząd Marszałkowski Województwa
Mazowieckiego w Warszawie

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracyjnych w województwie (Dz. U. nr 92 poz. 753 z późn. zm)

Art. 21 w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.20) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w **drodze uchwały sejmiku województwa**, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po uzgodnieniu z właściwymi miejscowo radami gmin, z powodu bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na obszarach projektowanych do wyłączenia spod ochrony.

w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje **w drodze uchwały sejmiku województwa**, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmiana granic obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po zaopiniowaniu przez właściwe miejscowo rady gmin, z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

art. 35.

1. Do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą **zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.**

Przygotowywanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu odbywa się zgodnie z rekomendacjami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Link do rekomendacji:

<https://www.gov.pl/web/gdos/wytyczne-i-poradniki>

Rekomendacje
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w sprawie redagowania uchwał sejmików województw
dotyczących parków krajobrazowych
i obszarów chronionego krajobrazu
oraz
uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody,
stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz
zespółów przyrodniczo-krajobrazowych

**GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA**

Warszawa 2018

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2022. 916)

Art. 16. [Parki krajobrazowe]

1. Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.
2. Na obszarach graniczących z parkiem krajobrazowym może być wyznaczona otulina.
3. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze **uchwały sejmiku** województwa, która określa jego **nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę**, jeżeli została wyznaczona, szczególne **cele ochrony** oraz **zakazy** właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. **Likwidacja** lub zmniejszenie obszaru parku krajobrazowego następuje w drodze **uchwały sejmiku województwa wyłącznie** z powodu bezpowrotnej **utruty wartości** przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na obszarach projektowanych do wyłączenia spod ochrony.
(...)
5. **Statut** parku krajobrazowego lub **zespołu parków krajobrazowych** określający strukturę organizacyjną parku lub zespołu parków nadaje **sejmik województwa w drodze uchwały**.
- 5a. Statut parku krajobrazowego położonego na terenie więcej niż jednego województwa nadaje w drodze uchwały sejmik województwa, na którego obszarze działania **znajduje się większa część parku**, w porozumieniu z pozostałymi sejmikami województw.
6. Grunty rolne i leśne oraz inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku **krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu**.

**Zgodnie z Uchwałą nr 201/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 16 listopada 2009 roku**

z dniem 1 stycznia 2010 r. dokonano połączenia jednostek budżetowych:

Zespół Parków Krajobrazowych: Mazowieckiego, Chojnowskiego i Brudzeńskiego;
Nadbużański Park Krajobrazowy;
Kozienicki Park Krajobrazowy imienia Profesora Ryszarda Zaręby.

W wyniku połączenia powołano wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną pod nazwą
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych.

W skład Zespołu wchodzi parki:

**Mazowiecki Park Krajobrazowy im. Czesława Łaszka
Nadbużański Park Krajobrazowy
Kozienicki Park Krajobrazowy im. Profesora Ryszarda Zaręby
Chojnowski Park Krajobrazowy
Brudzeński Park Krajobrazowy**

jak również nadano **Statut** Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych

Obowiązujące akty prawne:

w sprawie powołania **parków**:

- Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005r. w sprawie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego
- Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005r. w sprawie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego
- Rozporządzenie Nr 11 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005r. w sprawie Koziennickiego Parku Krajobrazowego imienia Profesora Ryszarda Zaręby
- Rozporządzenie Nr 13 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005r. w sprawie Mazowieckiego Parku Krajobrazowego im. Czesława Łaszka
- Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego

w sprawie **planów ochrony**:

- Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego
- Rozporządzenie Nr 13 Wojewody Mazowieckiego z dnia 16 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Mazowieckiego Parku Krajobrazowego im. Czesława Łaszka na okres 20 lat.
- **Uchwała nr 230 Sejmiku Województwa Mazowieckiego** z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Planu Ochrony dla **Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego**
- **Uchwała nr 228 Sejmiku Województwa Mazowieckiego** z dnia 17 grudnia_2019 r. w sprawie ustanowienia Planu Ochrony dla **Chojnowskiego Parku Krajobrazowego**
- **Uchwała nr 229 Sejmiku Województwa Mazowieckiego** z dnia 17 grudnia_2019 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla **Koziennickiego Parku Krajobrazowego**

Obecnie wszystkie parki wchodzące w skład MZPK mają obowiązujące plany ochrony.

Ze względu na zbliżający się termin wygaśnięcia obowiązywania planów ochrony dla dwóch parków, rozpoczęto przygotowania do opracowania nowych planów ochrony dla Mazowieckiego i Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Utworzenie parku krajobrazowego

Art. 16 ustawy o ochronie przyrody

(...)

4. **Projekt uchwały sejmiku województwa** w sprawie utworzenia, zmiany granic lub likwidacji parku krajobrazowego wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo **radą gminy** oraz właściwym **regionalnym dyrektorem ochrony środowiska**.

4a. Uzgodnień, o których mowa w ust. 4, dokonuje się w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważane za uzgodnienie projektu.

4b. Rada gminy może odmówić uzgodnienia projektu uchwały, o której mowa w ust. 3, wyłącznie w przypadku, gdy przyjęcie tej uchwały prowadziłoby do ograniczenia możliwości rozwojowych gminy wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w stopniu nieproporcjonalnym do wartości jakie park krajobrazowy ma chronić.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie **centralnego rejestru ochrony przyrody** (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080) organ przygotowujący uchwały dotyczące parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu zmieniające rozporządzenia wojewodów powinien przygotować **cyfrowy zapis granic ww. form z wykazem współrzędnych punktów załamania granicy**.

Na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie jak również Mazowieckiego Zespołu Parków Krajobrazowych zostały sporządzone bazy danych przestrzennych dotycząca granic tych parków.

W latach 2019 - 2021 na podstawie przygotowanych baz przygotowano projekty uchwał w sprawie powołania czterech Parków.

Uchwały miały zastąpić obowiązujące rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego i uszczegółwić przebieg granicy parków i ich otulin, jak również dostosować brzmienie zakazów do obecnie obowiązujących zapisów ustawy o ochronie przyrody.

Niestety, nie udało się uzyskać wymaganych prawem uzgodnień RDOS i rad gmin.

W przypadku Mazowieckiego Parku Krajobrazowego, którego granice powiązane są z granicami Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, nie udało się wypracować wspólnego stanowiska wszystkich stron, co do uszczegółowienie przebiegu granicy.

Prace w tym obszarze są kontynuowane.

Zakazy obowiązujące w parkach krajobrazowych

Zgodnie z art. 16 ustawy o ochronie przyrody, **zakazy** obowiązujące w parku krajobrazowym określa się w **uchwale sejmiku województwa sprawie powołania danego parku**. Katalog zakazów określony jest w art. 17 ustawy o ochronie przyrody.

W Obszarze zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
  - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
  - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne;
- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
- 9) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 10) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 11) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 12) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 13) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 14) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Tworzenie planu ochrony dla parku krajobrazowego

Tworzenie planu ochrony dla parku krajobrazowego regulują zapisy:

- art. 19 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- **rozporządzenia Ministra Środowiska** z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektów planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i **parku krajobrazowego**, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów tworów i składników przyrody

Art. 19. [Ustanowienie planu ochrony] – ustawa o ochronie przyrody

1. Projekt planu ochrony sporządza dla:

- 1) parku narodowego - dyrektor parku narodowego;
- 2) rezerwatu przyrody - regionalny dyrektor ochrony środowiska lub po uzgodnieniu z tym organem - zarządzający rezerwatem albo sprawujący nadzór nad rezerwatem;
- 3) **parku krajobrazowego** - dyrektor parku krajobrazowego lub **dyrektor zespołu parków krajobrazowych**.

6a. **Sejmik województwa ustanawia, w drodze uchwały, plan ochrony dla parku krajobrazowego** w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania projektu planu albo odmawia jego ustanowienia, jeżeli projekt planu jest niezgodny z celami ochrony przyrody. Plan ochrony może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.

6b. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 6a, wymaga uzgodnienia z właściwym **regionalnym dyrektorem ochrony środowiska** i zaopiniowania przez właściwego **wojewódzkiego konserwatora zabytków**.

Art. 21. [Delegacja ustawowa - szczegółowe zasady sporządzania projektu planu ochrony]

Minister właściwy do spraw środowiska określi dla parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, w drodze **rozporządzenia**:

- 1) tryb sporządzania projektu planu ochrony,
- 2) zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony,
- 3) tryb dokonywania zmian w planie ochrony,
- 4) zakres i sposoby ochrony zasobów, tworów i składników przyrody

Marszałkowie województw sprawują także nadzór nad obszarami chronionego krajobrazu

Obecnie na terenie Mazowsza wyznaczonych jest 30 obszarów chronionego krajobrazu.

Obszary zostały powołane przez Wojewodę Mazowieckiego w drodze rozporządzeń – zgodnie z ówczesnymi zapisami ustawy o ochronie przyrody.

Do czasu podjęcia uchwał Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wyznaczonych Obszarów, obowiązują Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego.

W latach 2015 – 2019 na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie zostały opracowane bazy danych przestrzennych dla wszystkich Obszarów.

Urząd systematycznie przygotowuje projekty uchwał Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Obszarów, które zastępują rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego.

Lp.	Nazwa obszaru chronionego krajobrazu
1	Obszar Chronionego Krajobrazu Przyczecze Skrzy Prawej
2	Krośnicko-Kosmowski Obszar Chronionego Krajobrazu
3	Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu
4	Bolimowsko-Radziejowicki z doliną Środkowej Rawki Obszar Chronionego Krajobrazu
5	Obszar Chronionego Krajobrazu Równina Raciązska
6	Miński Obszar Chronionego Krajobrazu
7	Gostynińsko-Gąbiński Obszar Chronionego Krajobrazu
8	Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu
9	Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu
10	Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu
11	Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu
12	Naruszewski Obszar Chronionego Krajobrazu
13	Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu
14	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy
15	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Rzeki Jeziorki
16	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Zwolenki
17	Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie
18	Obszar Chronionego Krajobrazu Międzyrzecze Skrzy i Wkry
19	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Skrzy Lewej
20	Obszar Chronionego Krajobrazu Solec nad Wisłą
21	Obszar Chronionego Krajobrazu Iłża-Makowiec
22	Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu
23	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Kosówki
24	Obszar Chronionego Krajobrazu Okolice Rybna i Lidzbarka
25	Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu
26	Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu
27	Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu
28	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Bugu i Nurca
29	Zieluńsko-Rzęgnowski Obszar Chronionego Krajobrazu
30	Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki

Utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu

Art. 23. [Obszary chronionego krajobrazu] – ustawa o ochronie przyrody

1. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

2. **Wyznaczenie obszaru** chronionego krajobrazu następuje w drodze **uchwały sejmiku województwa**, która określa jego **nazwę, położenie, obszar**, sprawującego **nadzór**, ustalenia dotyczące **czynnej ochrony** ekosystemów oraz **zakazy** właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. **Likwidacja lub zmniejszenie** obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, **wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu** o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

3. Projekty uchwał sejmiku województwa, o których mowa w ust. 2, wymagają uzgodnienia z właściwą **miejscowo radą gminy** oraz **właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska**.

3a. Uzgodnień, o których mowa w ust. 3, dokonuje się w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że brak przedstawienia stanowiska w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały, jest uważane za uzgodnienie projektu.

3b. Rada gminy może **odmówić** uzgodnienia projektu uchwały, o której mowa w ust. 2, **wyłącznie w przypadku**, gdy przyjęcie tej uchwały prowadziłoby do **ograniczenia możliwości rozwojowych gminy wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w stopniu nieproporcjonalnym do wartości jakie obszar chronionego krajobrazu ma chronić**.

Przepisy karne

Art. 127. [Naruszenie zakazów przewidzianych w ustawie] – ustawa o ochronie przyrody

Kto umyślnie:

- 1) narusza zakazy obowiązujące w:
  - a) parkach narodowych,
  - b) rezerwach przyrody,
  - c) **parkach krajobrazowych,**
  - d) **obszarach chronionego krajobrazu,**
  - e) obszarach Natura 2000,
- 2) narusza zakazy obowiązujące w stosunku do:
  - a) pomników przyrody,
  - b) stanowisk dokumentacyjnych,
  - c) użytków ekologicznych,
  - d) zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
  - e) (uchylona),

(...)

- podlega karze aresztu albo grzywny.

Organy ochrony przyrody

Art. 91. [Podmioty pełniące rolę organów ochrony przyrody] – ustawa o ochronie przyrody

Organami w zakresie ochrony przyrody są:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska;
1a) generalny dyrektor ochrony środowiska;
- 2) wojewoda;
2a) regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- 2b) marszałek województwa;**
- 2c) dyrektor parku narodowego;
- 3) starosta;
- 4) wójt, burmistrz albo prezydent miasta.**

W związku z bardzo ograniczonym zasobem narzędzi służących egzekwowaniu obowiązujących zapisów, jak również ze względu na niewystarczający poziom promocji w zakresie zielonej infrastruktury, nadzór Marszałka Województwa Mazowieckiego nad parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu jest zadaniem trudnym.

Podsumowanie

W celu utrzymania istniejących form ochrony przyrody wskazana jest **współpraca** między organami ochrony przyrody, jak również szeroko rozumiana **edukacja** ekologiczna mieszkańców Mazowsza, a także osób odpowiedzialnych za ich ochronę.

Potrzebna jest także zmiana podejścia do posiadanych walorów przyrodniczych w miastach, miasteczkach i wsiach, z przeszkód jakie mogą powstawać w wyniku powołania form ochrony, na zalety posiadania zielonej infrastruktury.

Konieczne jest także szersze porozumienie w zakresie powoływania form ochrony przyrody (zmiana rozporządzeń na uchwały sejmiku), wzajemne zrozumienie potrzeb poszczególnych samorządów i ich mieszkańców, wypracowanie rozwiązań kompromisowych w ramach zrównoważonego rozwoju gmin, a utrzymaniem wartości przyrodniczych regionu.

dziękuję za uwagę

Andrzej Różycki

Zastępca Dyrektora Departamentu
Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
w Warszawie

ul. ks. I. Kłopotowskiego 5, 03-718 Warszawa

mail: polityka.ekologiczna@mazovia.pl

tel. (22) 59 79 050

